UNIVERSITAT DE BARCELONA

Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Habilitats Socials i Comunicatives

Codi de l'assignatura: 360646

Curs acadèmic: 2011-2012

Coordinació: MARIA NURIA PRAT BAU

Departament: Dept. Treball Social i Serveis Socials

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura — Hores totals 150

Activitats presencials

(Teoria: exposició teòrica a classe per introduir les pràctiques i guiar les anàlisis reflexives de les escenificacions. - Teoricopràctica: anàlisi de contextos i situacions de comunicació a partir d'escenificacions pròpies o d'altres (individuals i en grup). - Exercicis d'expressió.) 60

- **Teoria**

  (Teoria: exposició teòrica a classe per introduir les pràctiques i guiar les anàlisis reflexives de les escenificacions.) 45

- **Teorico-pràctica**

  ( ) 0

- **Pràctiques amb documents**

  (Escenificacions a l'aula i enregistrament en vídeo per grups al llarg dels 5 casos practics proposats.) 15

Treball tutelat/dirigit 40

(Preparació i presentació dels contextos de comunicació i situacions a través dels jocs de rol (*role playing*) d'aula en grup. Es faciliten elements d'anàlisi perquè l'estudiant pugui ubicar els elements emergents amb els aspectes teòrics. - Entre 1 i 2 tutories de grup obligatòries per elaborar el material creatiu de comunicació social.)

Aprenentatge autònom 50

(Estudi i lectura dels textos obligatoris.)

Recomanacions

És imprescindible la participació activa en les escenificacions i exercicis pràctics a l'aula.

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Transversals comunes de la UB

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Treballar dins d'estàndards acordats per a l'exercici del treball social i assegurar el propi desenvolupament professional utilitzant l'assertivitat professional per justificar les decisions pròpies i la supervisió com a mitjà de respondre a les necessitats de desenvolupament professional. Aquesta competència s'engloba en el grup general número 4 (CG 4): capacitat per demostrar i desenvolupar la competència professional pròpia en l'exercici del treball social.
- Interactuar amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats a fi de promoure canvis i millores de les condicions socials de vida, mitjançant la utilització dels mètodes i les tècniques de treball social més apropiades per a cada context específic. Aquesta competència s'engloba en el grup general número 2 (CG 2): capacitat per planificar, implementar, revisar i avaluar la pràctica del treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions, comunitats, i en col·laboració amb altres professionals.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

— Aprehendre els fonaments de la comunicació interpersonal per aplicar-los en el treball social.

Referits a habilitats, destreses

— Adquirir les habilitats comunicatives necessàries per als diferents contextos d'intervenció en treball social.
— Potenciar la construcció d'un compromís ètic en la pràctica comunicativa.
— Adquirir destreses en la confecció i l'ús d'eines de comunicació social.
— Afavorir les capacitats creatives, emprenedores i participatives en la confecció i l'ús de les eines de comunicació social.
— Entrenar-se en la capacitat de reflexió crítica i en la seva comunicació.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Bases per construir la relació comunicativa

1.1. La construcció de la pròpia subjectivitat en la relació comunicativa: l'observació participant, la personalització i la mirada, el fet d'escoltar, el contacte, la paraula, el conflicte i el canvi

1.2. La relació com a conversa cooperativa

1.3. El comportament humà en situacions socials de crisi, manca de salut i malestar

1.4. Els judicis i els prejudicis en la comunicació

1.5. Ètica aplicada a la comunicació: confidencialitat i llenguatge

2. Comunicació interpersonal en el context d'intervenció social

2.1. Els processos comunicatius: funcions, habilitats i actituds

2.2. L'entrevista en treball social

2.3. Contextos d'intervenció i galeria de situacions

3. Comunicació social i creativitat en la intervenció social

3.1. Aportació de les pràctiques artístiques en la intervenció social i aplicació en la intervenció individual, grupal i comunitària

3.2. La comunicació interprofessional. Els sistemes col·laboratius per al treball professional i per a la intervenció social amb el suport de les TIC

3.3. Màrqueting social: participació i comunicació. Criteris de disseny i contingut per elaborar materials de difusió escrits i electrònics

3.4. La relació del treballador social amb els mitjans de comunicació

Metodologia i organització general de l'assignatura

— Pràctiques a l'aula a través d'escenificacions creades pels estudiants o aportades pel professor sobre diversos contextos d'intervenció.
— Aproximació a través de conferències i exemples de pràctiques vinculades a l'aplicació de les arts visuals, plàstiques, escèniques i corporals com a eines d'expressió i comunicació personal i social en l'àmbit de la intervenció social
— Tutories. El professorat disposa d'un horari d'atenció per a tutories presencials individuals per fer el seguiment de l'aprenentatge de l'estudiant. Per al treball de comunicació social en grup són obligatòries entre 1 i 2 tutories.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

1a Convocatòria

— Assistència i participació obligatòria en l'escenificació i observació dels jocs de rol (*role playing*) a l'aula per tal d'elaborar un diari reflexiu individual d'observacio participant (25 % de la nota final).
—Elaboració d'un assaig individual sobre l'autovaluació d'una situació comunicativa escenificada i enregistrada en vídeo pel propi estudiant a escollir entre els 5 contextos presentats. Aquesta pràctica s'analitzarà a través de la la bibliografia obligatòria de l'assignaturaI) (50 % de la nota final). Cal superar aquesta prova una qualificació de 2.5/5 per sumar-se amb les evidències anteriors.
_ Elaboració i presentació a l'aula del treball de grup sobre comunicació social i creativitat social (25% sobre la nota final)

2a Convocatòria

Revisió de assaig individual i del diari d'observació participants amb una superació mínima de 2.5/5 per poder fer sumatori amb les evidències anteriors.

Avaluació única

— Anàlisi d'una situació pràctica i aplicació de la bibliografia dels blocs I i II. Durant la prova es podran disposar de tots els materials de bibliografia que es desitgin (70 % de la nota final).
— Presentació d'un material d'elaboració pròpia de comunicació social i creativitat (aplicació del bloc III) (30 % de la nota final).

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Anderson, H. (1999). Conversaciones, lenguaje y posibilidades :Un enfoque posmoderno de la terapia. Buenos Aires: Amorrortu.

O'Connor, J., & Seymour, J. (1999). Introducción a la programación neurolingüística (8a , rev y ampl ed.). Buenos Aires

Ricart, M.(2009). Els processos creatius transformadors: els projectes artístics d'intervenció comunitària protagonitzats per Joves a Catalunya. Barcelona: ed. del Serbal.

Rossell, T., & Escola Universitària de Treball Social. (1987). L'entrevista en el treball social. Barcelpna: Llar del llibre.

Salzberger-Wittenberg, I. (1980). La relación asistencial: Aportes del psicoanálisis kleiniano. Buenos Aires: Amorrortu.

Trevithick, P. (2002). Habilidades de comunicación en intervención social: Manual práctico. Madrid: Narcea.